

REGLAMENT DALLA CORPO- RAZIUN D'ALP DA RUSCHEIN

Reglament dalla Corporaziun d'alp da Ruschein

I. OBLIGAZIUNS DILS COMMEMBERS DALLA SUPRASTONZA

President	<p>Art. 1 Il president ha las suandontas incumbensas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • representar la corporaziun anoviars • far ils invits e menar la correspondenza • exequir la survigilonza suprema dalla suprastonza • menar las sedutas e radunonzas • suittascriver ils protocols e documents ensemes cun in ulteriur commember • esser la persuna da contact per la vischnaunca resp. il proprietari d'alp • delegar commembers dalla suprastonza a cuors e dietas, sch'el sa buca separicipar sez
Actuar	<p>Art. 2 Igl actuar ha las suandontas incumbensas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • representar il president (vicepresident) • scriver ils protocols • menar la giesta dils commembers
Cassier	<p>Art. 3 Il cassier ha las suandontas incumbensas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • registrar las annuzias per l'alpegiaziun dil muvel (per tut las alps dalla corporaziun) • far la contabilitad e menar la giesta dalla lavur cumina • administrar la facultad dalla corporaziun • menar il carnet d'inventari • far giu quen cun il persunal d'alp • reglar igl incasso ed ils pagaments • far il rendaquer per ils pursanavels • incassar ed assignar las atgnas contribuziuns dils purs da Schnaus alla vischnaunca da Ruschein tenor il contract d'emprést dils 14-4-2004
Cautegia	<p>Art. 4 Igl ei pusseivel d'engaschar per mintga alp in ni plirs cautegias. Els san reparter lur incumbensas denter els e delegar singulas funcziuns (p.ex. la responsabladad per la tegia, la ladada, ils stabiliments etc.). Il cautegia ha las suandontas incumbensas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • menar las tractativas d'engaschament cun il persunal • metter a disposiziun urdeins, mieds d'agid etc. • introducir il persunal ellas lavurs • esser la persuna da contact per il persunal d'alp • organisar e survigilar la lavur cumina • organisar la pasculaziun e la repartiziun dil ladem • survigilar las disposiziuns da cargada • survigilar il manteniment dils indrezs e dils implonts • mesirar il latg • dar rapport davart contribuziuns all'alpegiaziun, contribuziuns d'utilisaziun etc. • dar rapport davart il latg ed ils products da latg • organisar la repartiziun dil caschiel e dalla pischeda

II. ANNUNZIA DALLA BIESTGA, CARGADA D'ALP

Art. 5 Alp da vaccas da latg da Ruschein

Cargada d'alp

Art. 5.1 L'alp sa vegnir cargada cun silmeins 70 vaccas da latg e cun silmeins 40 genetschas.

Autra biestga sco

- vaccas mumma
- vaccas schetgas
- mugias
- vadials

sa, sin decisiun dalla suprastonza, medemamein vegnir cargada suenter che las obligaziuns finanzialas visavi la vischnaunca ein garantidas.

Contract
d'affittaziun

Art. 5.2 Il contract d'affittaziun circumscriva detagliadamein las obligaziuns visavi la vischnaunca.

Zavrada dils cuosts
per l'alpegiazion

Art. 5.3 La part dils cuosts per l'alpegiazion dils animals buca mulsci ei da zavrar en relaziun cun il nez resp. cun ils cuosts (pustretsch incl. prestaziuns socialas, tscheins d'affittaziun, material per las seivs, etc. minus las contribuziuns all'alpegiazion). La suprastonza dalla corporaziun elaborescha ina clav da repartiziun corrispondenta.

Repartiziun dils
dretgs d'alp

Art. 6 Tut las alps

Repartiziun dils dretgs d'alp: tenor l'ordinaziun fed. davart la terminologia agricola:

1 vacca	1.00	dretg d'alp
1 vacca schetga	1.00	"
1 vacca mumma	0.80	"
1 vadi d'ina vacca mumma, sut 1 onn	0.17	"
1 genetscha / genetsch sur 2 onns	0.60	" (rev. 11-3-2005)
1 mugia / mutg dad 1 – 2 onns	0.40	" (rev. 11-3-2005)
1 vadi tochen 1 onn	0.25	"
1 vadi pign (naschius sill'alp)	0.10	"

Per il rendaques d'alpegiazion valan ils suandonts facturs da dretgs d'alp:

1 vacca	1.00	dretg d'alp
1 vacca schetga	1.00	"
1 vacca mumma	1.00	"
1 vadi d'ina vacca mumma, sut 1 onn	0.30	"
1 genetscha / genetsch sur 2 onns	0.80	" (rev. 11-3-2005)
1 mugia / mutg dad 1 – 2 onns	0.60	" (rev. 11-3-2005)
1 vadi tochen 1 onn	0.30	"
1 vadi pign (naschius sill'alp)	0.10	"

Mugias e genetschas che fan vadi sill'alp valan per l'entira perioda d'alpegiazion sco vaccas.

Diember maximal
da dretgs

Art. 6.1 Alp da vaccas da latg da Ruschein inclusiv Fops

Quell'alp astga vegnir cargada cun max. 118.48 dretgs d'alp.

Art. 6.2 Alp Muota ed Alp Dadens da Ladir

Quell'alp astga vegnir cargada cun max. 97.79 dretgs d'alp.

Art. 6.3 Alp da Schnaus ed Alp Muletg da Ruschein

Quell'alp astga vegnir cargada cun max. 60.24 dretgs d'alp.

Preannunzia	Art. 7 Ils animals ston vegin annunziai en secret per l'alpegiaziun tochen ils 15 da schaner digl onn current.
Taxa d'annunzia	Art. 8 A caschun dalla preannunzia eis ei da pagar la suandonta taxa d'inscripziun:
	vacca da latg 200.— (rev. 11-3-2005) vacca schetga 70.— (rev. 11-3-2005) vacca mumma 70.— (rev. 11-3-2005) genetscha / genetsch sur 2 onns 40.— (rev. 11-3-2005) mugia / mutg 30.— (rev. 11-3-2005) vadi 10.—
	Las taxas vegnan bunificadas a caschun dil rendaquer final. Sch'in commember dalla corporaziun retrai si'annunzia senza indicaziun dils motivs, resta la taxa d'annunzia alla corporaziun. Schebein in motiv ei plausibels e vegin renconuschius, decida la suprastanza.
Impediment	Art. 8.1 Per animals che van alla malura ni ston vegin mazzai denter il temps d'annunzia e l'alpegiaziun ni ch'ein impedi entras malsogna sco era en cass da mort dil pursanavel, vegin la taxa d'annunzia restituida ni bunificada.
Annunzia definitiva	Art. 9 Ils animals ston esser annunziai definitivamein tochen igl 1. da matg.
Reducziun dil diember da dretgs d'alp	Art. 10 Sch'eis vegin annunziau dapli biestga ch'il diember maximal lubiu, vegnan pridas las suandontas mesiras per reducir il diember: 1. excluder ils pursanavels externs 2. spustar ils cunfins denter las alps 3. reducir il diember da biestga dils commembers che surpassan lur dretgs d'alp da tochen ussa En cass specials decida la suprastanza cun maioritad absoluta.
Giesta digl effectiv	Art. 11 Il cautegia surdat igl emprem di al pastur ina gliesta d'alpegiaziun completa. Il pastur actualisescha la gliesta cuntuadamein, aschia ch'igl effectiv ei da tut temps visibels. En pli valan las disposiziuns dalla controlla dil traffic d'animals.
III. L'ALPEGIAZIUN	
Cargada	Art. 12 Mintga pursanavel sto metter ni menar sez ad alp sia biestga. Las lavurs surdadas dil cautegia ein d'exequir il di da cargada encunter indemnizaziun, sco per exempl:
	<ul style="list-style-type: none"> • indicar ils platz dalla biestga • far lavurs d'endrizzament • preparar il nuegl e las pastiras
	Mintga pursanavel s'oblighescha da metter sias vaccas da latg l'emprema sera gratuitamein en nuegl.
Aura da neiv	Art. 13 En cass d'aura da neiv ei mintga possessor da biestga obligaus da suandar las ordinaziuns dil cautegia e da gidar ils pasturs.
Scargada	Art. 14 Biestga che sto vegin prida anticipadamein dall'alp, ei d'annunziar al

pastur. A caschun dalla scargada ei mintga possessur da biestga obligaus da vegnir per ses animals sill'alp e da controllar il diember e l'identitat da quels. La suprastonza sa era ordinar ina scargada d'alp communabla.

Alpegiaziun parzia-
la

Art. 15 Il pursanavel paga 2/3 dils cuosts d'alpegiaziun per:

- biestga ch'ei vegnida prida dall'alp avon igl 1. d'uost, sche quella ei era vegnida annunziada per il cuoz d'alpegiaziun corrispudent.
- biestga ch'ei vegnida annunziada, denton buca cargada.

Taxa per di

Art. 16 Per biestga che vegn refusada dil veterinari pervia da malsogna ni accident sco era per biestga ch'ei disgraziada mortalmein ni ida a smerscha, vegn fatg giu quen tenor ina taxa per di.

Biestga malsauna

Art. 17 A caschun dalla cargada sa il cautegia examinar la sanadad dils animals (biestga che va zoppa, malsognas digl iver etc.) ed eventualmein refusar quels. Il possessur dils animals sto tractar els ni sa remplazzar els entras auters. Animals che vegnan annunziai malsauns dil pastur ston vegnir tractai immediat ed en cass da basegns vegnir pri giu dall'alp. Il tractament ed il transport van a quen dil possessur.

Il cautegia informescha il pastur tgei ch'el ha da far en cass che animals ein i a smerscha ni ein blessai (survetsch da salvament).

Medicaments

Art. 18 Il cautegia procura per in'apoteca d'alp adequata. Ils cuosts per ils medicaments generals surpren la corporaziun. Medicaments specials sco schigentaders, etc. vegnan mess a quen al possessur. Ils detagls reglescha la suprastonza.

Schar ir schetg

Art. 19 Il cautegia reglescha en cunvegnientscha cun il possessur ils detagls pertuccont il schar ir schetg (termin, diever da schigentaders, annunzia al possessor d'animals).

Virolaziuns

Art. 20 La suprastonza relai directivas specialas per prevegnir a malsognas (virolaziuns specialas, tractament encunter malsognas da viarms etc.). Ils pursanavels ston vegnir orientai ad uras.

Autra biestga

Art. 21 Per vaccas mumma e pors valan las suandontas prescripziuns specialas:

- castrazion da tut ils animals masculins tochen la cargada (els ston esser pli vegls che 3 meins)
- annunzia dil termin da far vadi
- noda dils vadials tenor la banca da datas davart il traffic d'animals
- en cass che la vacca fa vadi ei il possessur d'animals responsabels
- ils possessurs da pors fan las seivs necessarias senza survegnir in'indemnisaziun persuenter.

Assicuranzas da
biestga

Art. 22 La corporaziun d'alp surpren negina responsablidad concernent las assicuranzas da biestga.

Salvament da
biestga

Art. 23 Ils pursanavels ein obligai da pagar la contribuziun da fautur dalla REGA per ch'il salvament dalla biestga cul helicopter seigi garantius.

Prescripziuns
cantunalas da
cargada

Art. 24 Il cautegia procura che las prescripziuns cantunalas da cargada vegnien observadas.

Contingent da latg	Art. 25	Il contingent da latg ei ina part integrala dil contract d'affittaziun.																				
Garanzia dalla qualitat	Art. 26	Il cautegia procura che las prescripcions dalla garanzia da qualitat per la producziun e l'utilisaziun da latg vegnien observadas e che las registraziuns pretendidas vegnien archivadas.																				
Contribuziuns all'alpegiaziun	Art. 27	La corporaziun d'alp ei responsabla per las contribuziuns all'alpegiaziun che cumpetan cumpleinamein ad ella. Davart l'utilisaziun dallas contribuziuns decida la corporaziun d'alp.																				
Dretg d'alpegiaziun	Art. 28	Tut ils novs pursanavels che cargan vaccas da latg ston pagar ina summa da secumprar en per seguir ils dretgs vid l'alp da vaccas da latg. Quella summa sebasa sin las ratas d'amortisaziun annualas dils emprests d'investiziun aviarts (currents) dall'Associaziun per credits all'agricultura, e vegn fixada tenor il suandont modus:																				
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">secumprar en duront ina perioda da</th> <th colspan="2">summa unica d'ina rata d'amortisaziun</th> </tr> <tr> <th><i>exempel</i></th> <th>part per vacca da latg cun 70 vaccas da latg (diember fix)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 - 3 onns suenter l'investiziun</td> <td>1/5</td> <td>0.29%</td> </tr> <tr> <td>4 - 6 onns suenter l'investiziun</td> <td>2/5</td> <td>0.57%</td> </tr> <tr> <td>7 - 9 onns suenter l'investiziun</td> <td>3/5</td> <td>0.86%</td> </tr> <tr> <td>10 - 12 onns suenter l'investiziun</td> <td>4/5</td> <td>1.14%</td> </tr> <tr> <td>13 - 15 onns suenter l'investiziun</td> <td>1</td> <td>1.43%</td> </tr> </tbody> </table>	secumprar en duront ina perioda da	summa unica d'ina rata d'amortisaziun		<i>exempel</i>	part per vacca da latg cun 70 vaccas da latg (diember fix)	1 - 3 onns suenter l'investiziun	1/5	0.29%	4 - 6 onns suenter l'investiziun	2/5	0.57%	7 - 9 onns suenter l'investiziun	3/5	0.86%	10 - 12 onns suenter l'investiziun	4/5	1.14%	13 - 15 onns suenter l'investiziun	1	1.43%
secumprar en duront ina perioda da	summa unica d'ina rata d'amortisaziun																					
	<i>exempel</i>	part per vacca da latg cun 70 vaccas da latg (diember fix)																				
1 - 3 onns suenter l'investiziun	1/5	0.29%																				
4 - 6 onns suenter l'investiziun	2/5	0.57%																				
7 - 9 onns suenter l'investiziun	3/5	0.86%																				
10 - 12 onns suenter l'investiziun	4/5	1.14%																				
13 - 15 onns suenter l'investiziun	1	1.43%																				
		La summa da secumprar en va el fond da finanziaziun dall'alp da vaccas da latg (cefra 4.1.4 dalla cunvegnentscha A).																				
Atgnas prestaziuns	Art. 28.1	Ils purs da Schnaus ch'ein participai han il dretg da metter a quen las ratas annualas dallas atgnas prestaziuns tenor il contract d'emprést dils 14-4-2004 als novs pursanavels domiciliai ella vischnaunca da Schlans, e quei en relaziun cun ils animals cargai da quels. Quei dretg vala per tut las alps.																				
Seivs	Art. 29	Far seivs entuorn las pastiras d'alp ei da principi caussa dils pasturs. Singulas seivs fan denton ils pursanavels en lavur cumina. Per quei intent fa la suprastanza dalla corporaziun per mint' alp ina gliesta cun in plan che indiche-scha exactamein ils cunfins dall'obligaziun da far seiv. Quella gliesta sto vegnir approbada dalla radunanza dalla corporaziun.																				
Persunal d'alp	Art. 30 Carnet da duers	Per las incumbensas dil persunal d'alp fa la suprastanza dalla corporaziun in carnet da duers separau tenor alp. Quei carnet sto vegnir approbaus dalla radunanza dalla corporaziun.																				
		IV. LAVUR CUMINA																				
Intent	Art. 31	La lavur cumina ei ina prestaziun da lavur obligatoria e gratuita ch'ei da prestar da tut ils commembers della corporaziun. Igl intent dalla lavur cumina ei en emprema lingia da rumir, mantener, meglierar e metter grascha sin las pastiras communalas e las pastiras d'alp, sco era da mantener las vias da catschar ed ils begls. Ulteriuras disposiziuns vegnan fixadas entras ils contracts d'affittaziun.																				
Leschas surordinadas	Art. 32	Per l'utilisaziun e la tgira dallas pastiras ein las leschas surordinadas																				

da risguardar (p.ex. zonas da protecziun dallas auas, protecziun dallas palius, disposiziuns executivas dallas contribuziuns all'alpegiaziun).

Uras obligatorias	Art. 33 Mintga commember dalla corporaziun sto prestar per sia biestga cargada laver cumina gratuita tenor la suandonta clav da repartizion:
	1 vacca 5 uras
	1 genetscha / mugia 1 ura (rev. 11-3-2005)
	1 vadi ½ ura
	1 vacca mumma / vacca schetga 2 uras
	Las uras serefereschan alla laver effectiva sill'alp. Il viadi d'ir e turnar vegn buca risguardaus.
Pursanavels d'ordeifer	Art. 34 Pursanavels d'ordeifer san ademplir lur obligaziun da far laver cumina cun prestar laver ni pagar las uras obligatorias. Ei valan las medemas uras obligatorias sco sut art. 33.
Cumpensaziun dad uras obligatorias	Art. 35 Uras obligatorias buca prestadas vegnan messas a quen. Uras prestadas memia bia vegnan indemnisadas.
Tariffa per ura	Art. 35.1 L'indemnisaziun per ura per la laver cumina sedrezza tenor las tariffas digl Institut federal da perscrutaziun per economia e tecnologia. Quei vala ton per las lavurs exequidas da persunas sco era da maschinas.
Surplis	Art. 35.2 Surplis dalla laver cumina ein d'utilisar per finanziar la laver cumina.
Giesta dalla laver cumina	Art. 35.3 Igl administratur d'alp meina per mintg'alp ina gliesta da laver cumina separada che sto cuntener sper <u>ils numbs da tut ils pursanavels silmeins</u> las suandontas indicaziuns da mintgin: <ul style="list-style-type: none"> • il diember dalla biestga cargada • las uras obligatorias da prestar laver cumina • las uras da laver cumina prestadas • il saldo dad uras dallas prestaziuns da laver cumina • il diember dallas clamadas da prestar laver cumina • il diember dallas clamadas buca suandadas La gliesta dalla laver cumina ei ina part integrala dil quen d'alp.
Organisaziun / controlla	Art. 36 Il cautegia ni ina persuna engaschada specialmein per quei intent survigilescha la laver cumina e registrescha las uras prestadas. El reparta las lavurs e controllescha ellas. Ei vegn renconuschiu mo uras (lavurs) ch'ein vegnidias prestadas per incumbensa dil cautegia.
Persunas	Art. 37 La laver cumina ei da prestar da persunas carschidas e hablas da luvrar. La laver da giuvenils sut 14 onns vegn risguardada sco mesa prestaziun.

V. INDEMNISAZIUNS PER FUNCZIUNS PUBLICAS

Indemnisaziuns	Art. 38 Ils funcziunaris dalla corporaziun d'alp vegnan indemnisi tenor art. 38.1 ss.
Indemnisaziun per ura	Art. 38.1 Tut ils cautegias vegnan indemnisi per ils engaschaments e las incumbencias tenor ina tariffa da paga per ura. Els ein obligai da scriver in rapport dad uras. La tariffa per ura sedrezza tenor las disposiziuns dad art. 35.1.

Indemnisaziun
pauschala

Art. 38.2

president	fr. 300.--
actuar	fr. 200.--
cassier	fr. 1500.--
revisurs	fr. 50.--

Ils cautegias survegnan negina pauschala.

Ulteriuras indemni-
saziuns

Art. 38.3

- porto, telefon e spesas da viadi ordeifer, tenor quittanzas
- l'indemnisaziun per il viadi sill'alp mutta a fr. --.60 per kilometer
- per las uras obligatorias valan las tariffas tenor art 35.1.
- engaschaments ed incumbensas che seresultan buca dalla scharscha.

Dar rapport

Art. 38.4 Expensas per cass specials sco p.ex. cass d'urgenza, catastrofas dalla natira, malaura, ulteriuras lavurs entras meglieraziuns etc. ston vegnir rapportadas. En cass d'engaschaments rapportai decida la suprastonza, schebein ei vegn pagau in'ulteriura indemnisiun tenor art. 38.3 resp. art. 35.1.

VI. DISPOSIZIUNS FINALAS

Organ da publica-
ziun

Art. 39 Igl organ da publicaziun ufficial dalla corporaziun d'alp ei il Fegl ufficial dalla Surselva. Quei vala oravontut per la garanzia dalla preannunzia tenor art. 7.

Camp d'applicaziun

Art. 40 Quei reglement cumpleteasca ils statuts dils 11-03-2004 ed ei ina part integrala dils contracts d'affittaziun dallas vischnauncas da Ruschein, Ladir e Schnaus sco era dallas cunvegna A e B denter las vischnauncas da Ruschein e Ladir.

Midadas

Art. 41 Midadas da quei reglement suttastattan alla regulaziun da cumpeten-
zas tenor ils statuts.

Approbaziun

Art. 42 Quei reglement ei vegnius tractaus ed approbaus alla radunanza ge-
nerala (a caschun dalla radunanza constitutiva) dalla corporaziun d'alp dils 11-03-
2004 ed entra immediat en vigur.

CORPORAZIUN D'ALP DA RUSCHEIN

Ruschein, ils 14-4-2004

Il president: .....

Igl actuar: .....